

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว สํ๊๊๊๊

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการดำเนินการปรับปรุงตลาดเพิ่มเติม จากมาตรฐานตลาด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินการปรับปรุงตลาดเพิ่มเติม จากมาตรฐานตลาด
จำนวน ๑ ชุด
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีมีนโยบาย “ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีตลาดสดในความรับผิดชอบ และตลาดสดแห่งอื่นๆ ของภาคเอกชน นำตัวอย่างการพัฒนาของตลาดองค์การตลาด เพื่อเกษตรกรหรือตลาด อ.ต.ก. ไปปรับประยุกต์ใช้กับตลาดของตนให้ดียิ่งขึ้น” สืบเนื่องจากเว็บไซต์ข่าว CNN ได้จัดอันดับให้ตลาดองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร หรือ ตลาด อ.ต.ก. ในกรุงเทพมหานครเป็น ๑ ใน ๑๐ ตลาดสด ที่ดีที่สุดในโลก โดยอยู่ในอันดับที่ ๔ รองจากตลาดในสเปน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เห็นว่าตลาดสดในความรับผิดชอบของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมาก ดังนี้เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดีจากการบริโภคอาหารปลอดภัย และสอดคล้องกับนโยบายของนายกรัฐมนตรี จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ทราบและพิจารณาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาตลาดในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม แนวทางการดำเนินการปรับปรุงตลาดเพิ่มเติม จากมาตรฐานตลาด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

๑. ด้านสุขาลักษณะทั่วไป
๒. ด้านการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
๓. ด้านความปลอดภัยอาหารและการคุ้มครองผู้บริโภค
๔. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ค้าและผู้ซื้อ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันตร์โกวิท)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินการปรับปรุงตลาดเพิ่มเติม จากมาตรฐานตลาด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แนวทาง	ตลาดขนาดใหญ่	ตลาดขนาดกลางและขนาดเล็ก
๑. ด้านสุขลักษณะทั่วไป	๑.๑ โครงสร้างและหลังคาตลาดสร้างด้วยวัสดุที่ไฟแข็งแรงทนทานและมีความสูงเหมาะสม พื้นและผาผนังตลาดทำด้วยวัสดุถาวรแข็งแรงเรียบ ทำความสะอาดง่าย ๑.๒ ภายในตลาดมีแสงสว่างและภาระบายอากาศอย่างเพียงพอ ๑.๓ มีน้ำประปาที่สะอาดได้บริการอย่างเพียงพอ สำหรับแยกขายอาหารสด ต้องมีก๊อกน้ำไม่น้อยกว่า ๑ ก๊อกน้ำ ต่อ ๒ แผง และต้องจัดให้มีที่เก็บสำรองน้ำให้มีปริมาณเพียงพอและสะดวกต่อการใช้งาน ๑.๔ มีน้ำดื่มที่สะอาดได้บริการอย่างเพียงพอ ๑.๕ มีการจัดเก็บสินค้า สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกะกะ รกรุงรัง หรือกีดขวางทางเดิน ๑.๖ มีทางเดินภายในอาคารตลาด มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ๑.๗ มีทางลาดหรือราვจันสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ๑.๘ วัสดุอุปกรณ์ระบบไฟฟ้าอยู่ในสภาพดี ใช้การได้และเป็นระเบียบเรียบร้อยและต้องจัดให้มีเครื่องมือดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร โดยติดตั้งไว้ในบริเวณที่เห็นได้ชัด ๑.๙ ที่จอดรถเป็นระเบียบเรียบร้อยและเพียงพอต่อผู้มาใช้บริการ	๑.๑ โครงสร้างและหลังคาตลาดสร้างด้วยวัสดุที่ไฟแข็งแรงทนทานและมีความสูงเหมาะสม พื้นและผาผนังตลาดทำด้วยวัสดุถาวรแข็งแรงเรียบ ทำความสะอาดง่าย ๑.๒ ภายในตลาดมีแสงสว่างและภาระบายอากาศอย่างเพียงพอ ๑.๓ มีน้ำประปาที่สะอาดได้บริการอย่างเพียงพอ สำหรับแยกขายอาหารสด ต้องมีก๊อกน้ำไม่น้อยกว่า ๑ ก๊อกน้ำ ต่อ ๒ แผง และต้องจัดให้มีที่เก็บสำรองน้ำให้มีปริมาณเพียงพอและสะดวกต่อการใช้งาน ๑.๔ มีน้ำดื่มที่สะอาดได้บริการอย่างเพียงพอ ๑.๕ มีการจัดเก็บสินค้า สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกะกะ รกรุงรัง หรือกีดขวางทางเดิน ๑.๖ มีทางเดินภายในอาคารตลาด มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ๑.๗ วัสดุอุปกรณ์ระบบไฟฟ้าอยู่ในสภาพดี ใช้การได้และเป็นระเบียบเรียบร้อยและต้องจัดให้มีเครื่องมือดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร โดยติดตั้งไว้ในบริเวณที่เห็นได้ชัด ๑.๘ ไม่พบขยะมูลฝอยตกหล่นบนพื้นตลาด บริเวณแหงร่างระบายน้ำ ทางเดิน ถนน ที่ตั้งที่ร่องรับมูลฝอยสาธารณะ และที่ตั้งที่พักรถขยะมูลฝอย
๒. ด้านการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม	๒.๑ มีที่ร่องรับมูลฝอยสาธารณะ และมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสภาพดีเพียงพอและทำความสะอาดเป็นประจำ ๒.๒ ไม่พบขยะมูลฝอยตกหล่นบนพื้นตลาด บริเวณแหงร่างระบายน้ำ ทางเดิน ถนน ที่ตั้งที่ร่องรับมูลฝอยสาธารณะ และที่ตั้งที่พักรถขยะมูลฝอย	๒.๑ มีที่ร่องรับมูลฝอยสาธารณะ และมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสภาพดีเพียงพอและทำความสะอาดเป็นประจำ ๒.๒ ไม่พบขยะมูลฝอยตกหล่นบนพื้นตลาด บริเวณแหงร่างระบายน้ำ ทางเดิน ถนน ที่ตั้งที่ร่องรับมูลฝอยสาธารณะ และที่ตั้งที่พักรถขยะมูลฝอย
	๒.๓ ตลาดและบริเวณโดยรอบไม่มีน้ำขัง เนื่องจาก	๒.๓ ตลาดและบริเวณโดยรอบไม่มีน้ำขัง เนื่องจาก

แนวทาง	ตลาดขนาดใหญ่	ตลาดขนาดกลางและขนาดเล็ก
๒. ด้านการจัดการสุขภาพสีสันเวทล้อม (ต่อ)	๒.๔ ระบบนายน้ำเสียเป็นชนิดร่างเปิด และมีฝาปิดหรือตะแกรงเหล็กปิดสำหรับระบบนายน้ำรอบตลาดสามารถเปิดทำความสะอาดได้ง่าย ๒.๕ ระบบนายน้ำเสียสามารถระบายน้ำได้ ไม่มีน้ำขัง ไม่อุดตัน ๒.๖ ห้องส้วมแยกเพศ ชาย-หญิง ออกจากกัน เป็นสัดส่วน ๒.๗ มีห้องส้วมสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ	๒.๔ ระบบนายน้ำเสียเป็นชนิดร่างเปิด และมีฝาปิดหรือตะแกรงเหล็กปิดสำหรับระบบนายน้ำรอบตลาดสามารถเปิดทำความสะอาดได้ง่าย ๒.๕ ระบบนายน้ำเสียสามารถระบายน้ำได้ ไม่มี น้ำขัง ไม่อุดตัน ๒.๖ ห้องส้วมแยกเพศ ชาย-หญิง ออกจากกัน เป็นสัดส่วน
	๒.๘ ภายในห้องส้วมสะอาด พื้นห้องแห้ง ไม่มีกลิ่นเหม็น และมีการระบายน้ำอากาศดี	๒.๗ ภายในห้องส้วมสะอาด พื้นห้องแห้ง ไม่มีกลิ่นเหม็น และมีการระบายน้ำอากาศดี
	๒.๙ อุปกรณ์ภายในห้องส้วมอยู่ในสภาพดี ใช้การได้	๒.๙ อุปกรณ์ภายในห้องส้วมอยู่ในสภาพดี ใช้การได้
	๒.๑๐ มีสบู่หรือน้ำยาล้างมือไวสำหรับทำความสะอาด	
	๒.๑๑ มีกระดาษชำระเพียงพอต่อการใช้งาน	
	๒.๑๒ จัดให้มีการทำความสะอาดห้องส้วม และระบบการควบคุมตรวจสอบเป็นประจำ	๒.๙ จัดให้มีการทำความสะอาดห้องส้วม และระบบการควบคุมตรวจสอบเป็นประจำ
	๒.๑๓ ระบบเก็บกักอุจจาระถูกสุขลักษณะ ไม่ชำรุด และมีท่อระบายน้ำอากาศ	๒.๑๐ ระบบเก็บกักอุจจาระถูกสุขลักษณะ ไม่ชำรุด และมีท่อระบายน้ำอากาศ
	๒.๑๔ มีผู้ดูแลรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความปลอดภัยของตลาด	๒.๑๑ มีผู้ดูแลรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความปลอดภัยของตลาด
	๒.๑๕ มีการทำความสะอาดตลาดเป็นประจำทุกวัน	๒.๑๒ มีการทำความสะอาดตลาดเป็นประจำ
	๒.๑๖ ให้มีการล้างตลาดตามหลักการสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง	๒.๑๓ ให้มีการล้างตลาดตามหลักการสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
	๒.๑๗ มีการจัดการควบคุมป้องกันสัตว์ และแมลงพาหะนำโรคไม่ให้รบกวนและก่อความรำคาญ	๒.๑๔ มีการจัดการควบคุมป้องกันสัตว์ และแมลงพาหะนำโรคไม่ให้รบกวนและก่อความรำคาญ
	๒.๑๘ มีบ่อกักไขมัน และระบบบำบัดน้ำเสีย	๒.๑๕ มีบ่อกักไขมัน และระบบบำบัดน้ำเสีย
๓. ด้านความปลอดภัยอาหารและการคุ้มครองผู้บริโภค	๓.๑ จัดให้มีตาชั่งกลางที่ได้มาตรฐานเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ซื้อ	๓.๑ จัดให้มีตาชั่งกลางที่ได้มาตรฐานเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ซื้อ
	๓.๒ สินค้าประเภทอาหารและเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับอาหารจะต้องวางสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร	๓.๒ สินค้าประเภทอาหารและเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับอาหารจะต้องวางสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร
	๓.๓ มีป้ายติดราคาสินค้าตามที่กฎหมายกำหนดและมองเห็นชัดเจน และเป็นปัจจุบัน	๓.๓ มีป้ายติดราคาสินค้าตามที่กฎหมายกำหนดและมองเห็นชัดเจน และเป็นปัจจุบัน

แนวทาง	ตลาดขนาดใหญ่	ตลาดขนาดกลางและขนาดเล็ก
๓. ด้านความปลอดภัยอาหารและการคุ้มครองผู้บริโภค (ต่อ)	๓.๔ จัดให้มีสถานที่จัดบอร์ดให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหารปลอดภัย โภชนาการและสุขลักษณะตลาด ๓.๕ จัดให้มีจุดทดสอบสารปนเปื้อนที่เป็นอันตรายและมีป้ายบอกชัดเจน	๓.๔ จัดให้มีสถานที่จัดบอร์ดให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหารปลอดภัย โภชนาการและสุขลักษณะตลาด ๓.๕ จัดให้มีจุดทดสอบสารปนเปื้อนที่เป็นอันตรายและมีป้ายบอกชัดเจน
๔ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ค้าและผู้ซื้อ	๔.๑ ผู้ค้าแต่งกายสะอาดเรียบร้อย และใช้เวลาสุภาพ ๔.๒ ผู้ประกอบอาหารแต่งกายสะอาด สมเหตุผลและผ้ากันเปื้อน ๔.๓ มีระบบการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ซื้อ ๔.๔ มีการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ค้า เพื่อมาปรับปรุงตลาด ๔.๕ มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ค้าให้ทราบความต้องการของผู้ซื้อ ๔.๖ จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ขายของและผู้ซื้อยาขายของในตลาดในด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม/สุขภาพอนามัย ๔.๗ จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกาย สำหรับผู้ค้าและผู้ซื้อ ๔.๘ จัดให้มีการตรวจสุขภาพแก่ผู้ค้าอย่างน้อยปีละครั้ง	๔.๑ ผู้ค้าแต่งกายสะอาดเรียบร้อย และใช้เวลาสุภาพ ๔.๒ มีระบบการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ซื้อ ๔.๓ มีการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ค้า เพื่อมาปรับปรุงตลาด ๔.๔ มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ค้าให้ทราบความต้องการของผู้ซื้อ ๔.๕ มีการฝึกอบรมผู้ขายของและผู้ซื้อยาขายของในตลาดในด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม/สุขภาพอนามัย ๔.๖ จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกาย สำหรับผู้ค้าและผู้ซื้อ ๔.๗ จัดให้มีการตรวจสุขภาพแก่ผู้ค้าอย่างน้อยปีละครั้ง